

Talouden neljännesvuosikatsaus kesäkuu 2023 ja talousarviomuutokset

KHALL 11.09.2023 § 176
340/02.02.02/2023

Talousraportointi toteutetaan neljännesvuosittain. Maaliskuun ja syyskuun raportit laaditaan kevyemmällä sisällöllä pääpainona talouden toteutuma ja koko vuotta koskeva ennuste. Kesäkuun raportti laaditaan laajempaan ja siinä arvioidaan myös toiminnallisten tavoitteiden, tunnuslukujen ja sopeutustoimenpiteiden toteutumista.

Kesäkuun neljännesvuosikatsaus sisältää seuraavat osiot toimialoittain:

- toimialan katsaus raportointijaksolle,
- sopeutusohjelman 2020-2023 tilannekatsaus ja
- Sote-uudistuksen vaikutukset toimialalla

Vastuualueittain raportoidaan:

- toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat raportointijaksolla,
- toiminnallisten tavoitteiden toteutuma (tulokortti)
- toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (mittarit)
- talouden jaksotettu toteutuma ja ennuste koko vuoden kuluista ja tuotoista
- selvitys toteutumaan sisältyvistä olennaisista jaksotuksista sekä selvitys olennaisesti/kertaluonteisesti kertyvistä eristä, joita ei ole jaksotettu sekä
- keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoikkeamat.

Toimialojen määrärahojen jaksotetut toteutumätiedot toimialoittain ja tuloslaskelman erät 30.6.2023 sekä toimialojen ennuste talousarviovuodelle on esitetty seuraavassa taulukossa.

	Ta2023	Tot 6/2023	Tot %	Ennuste	poikkeama
	1 000 €	1 000 €		koko vuosi	1 000 €
Konsernihallinto	-6 048	-2 729	45,1	-6 048	0
Sivistystoimi	-47 918	-24 636	51,4	-48 768	-850
Tekninen toimi	321	742	231,2	321	0
Toimintakate, emo	-53 645	-26 622	49,6	-54 495	-850
Toimintakate, Vesi	1 809	911	50,3	1 849	40
Toimintakate yhteensä	-51 836	-25 712	49,6	-52 646	-810
Verotulot	48 965	30 132	61,5	50 965	2000
Valtionosuudet	18 000	9 199	51,1	18 000	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-692	-191	27,6	-692	0
Vuosikate	14 437	13 429	93,0	15 627	1 190
Tulos	4 437	9 186	207	5 667	1230

Koko kaupungin toteutumassa on huomioitava, että kunta-alan palkkaratkaisun vaikutukset näkyvät vasta loppuvuoden toteutumassa. Myös heinäkuulla maksetut lomarahat lisäävät loppuvuoden henkilöstökuluja.

Vuoden 2023 talouden toteumaan vaikuttavia kustannuseriä, joita ei ole huomioitu talousarviossa, on ilmennyt noin 2 milj. euroa: palkkaratkaisun ns. perälauta 0,8 milj. euroa, sivistystoimen palvelutarpeen kasvu 0,4 milj. euroa, MYK:n väistöilakustannukset 0,5 milj. euroa ja eläkemenojen tasausmaksun tarkistus 0,1 milj. euroa. Verotulojen alkuvuoden ennakoitua paremman kehityksen arvioidaan kattavan toimintakulujen ylityspaineen.

Konsernihallinnon toteutuma kesäkuun lopussa on 45 prosenttia. Konsernipalveluissa toteutuma on 51 prosenttia ja maankäytössä 37 prosenttia. Yhteisten erien vastuualueella osallistuvan budjetointiin ja erillisselvityksiin kohdennetun määrärahan käyttö painottuu loppuvuoteen. Vastuualueiden talouden arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Yhteisten erien vastuualue sisältää myös hyvinvointialueelle siirtyneiden sosiaali- ja terveystoimien vuoden 2022 palveluiden ja siirrosta aiheutuneiden kustannusten vuodelle 2023 kirjatut tapahtumat. Näiden kustannusten osalta on tehty selvitys tilanteesta 30.6.2023. Nettokustannukset olivat yhteensä 55.478,85 euroa, joista yhteistoiminta-alueen kustannuksiin kuuluvia oli 52.641,21 euroa. Yhteistoiminta-alueen kuntien Sastamala ja Punkalaidun kesken nettokustannukset jaetaan vuoden 2022 palvelusopimuksen (pl. ympäristöterveydenhuolto) toteuman mukaisessa suhteessa, jonka mukainen jakosuhte oli Sastamala 89,05 % ja Punkalaidun 10,95 %. 30.6.2023 jälkeen syntyvät erät (tulot ja menot) jäävät vastuukunnan vastuulle.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt 21.2.2022 § 6 hyvinvointialueelle siirtävästä omaisuudesta, sopimuksista, vastuista ja vuokrattavista tiloista. Hyvinvointialueelle on siirretty vuoden 2023 aikana sosiaali- ja terveydenhuollon käyttöön osoitettuja perintövaroja, joista osa on saatu kaupungille vasta em. selvityksen jälkeen.

Sivistystoimen kesäkuun toteutuma on 51 prosenttia. Toimintakuluissa on painetta johtuen varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kasvusta, perusopetuksessa valmistavan opetuksen tarpeen kasvusta ja koko toimialaa koskevasta virka- ja työehtosopimuksen palkkaratkaisujen kustannusvaikutuksesta. Sivistyslautakunta on esittänyt yhteensä 850 000 euron määrärahalisäystä vastuualueille seuraavasti:

Varhaiskasvatus (toteuma 54%)	450 000
Perusopetus (toteuma 50 %)	320 000
Lukio (toteuma 47 %)	20 000
Elämänlaatu (toteuma 53 %)	60 000

Tilakeskuksen toteutuma kesäkuun lopussa on 69 prosenttia ja muun teknisen toimen 54 prosenttia. Kaukolämmön hintaan tulee loppuvuodesta merkittävä korotus. Kokonaismäärärahan ylitystä ei

kuitenkaan ennakoida, sillä talousarviossa huomioitu sähkön hinnankorotusriski ei toteutunut. Yhdyskuntatekniikan (toteuma 48 %) ja maaseutupalveluiden (52 %) arvioidaan myös toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Sopeutusohjelman 2020-2023 mukaisia toimenpiteitä on jatkettu toimialoilla, mutta mm. palvelutarpeiden kasvusta tai muista järjestelyistä johtuen arvioitua sopeutusvaikutusta ei saavuteta. Toimialojen arvion mukaan vuoden 2023 tasolla saavutettava sopeutusvaikutus on noin 2,6 miljoonaa euroa, kun alkuperäinen tavoite oli 3,5 milj. euroa ilman sosiaali- ja terveystaloudellisia. Sopeutusohjelmaan sisältynyt tuloveroprosentin korotus 0,75 prosentilla toteutettiin vuodelle 2021.

Yleinen talouskehitys on ollut alkuvuonna 2023 ennakoitua myönteisempää, mutta talousennusteet ovat kesän jälkeen heikentyneet voimakkaasti. Verotuloja on alkuvuonna kertynyt talousarviossa ennakoitua paremmin. Koko vuoden verotuloarvioon esitetään 2,0 miljoonan euron lisäystä. Valtionosuudet toteutuvat talousarvion mukaisesti.

Investointien omahankintameno on kesäkuun lopussa emokaupungin osalta 3,9 miljoonaa euroa, toteutuma 32 prosenttia ja Sastamalan Vesi liikelaitoksen osalta 1,1 miljoonaa euroa, toteutuma 49 prosenttia. Alkuvuoden aikana valtuusto on korottanut teknisen toimen investointimäärärahaa 555 000 eurolla. Investointimäärärahavaraus on nyt yhteensä 14,2 miljoonaa euroa.

Investointien osalta tekninen lautakunta esittää Tilakeskuksen investointeihin 20 000 euron lisämäärärahaa Ojansuun päiväkodin sprinklausurakkaa varten sekä 150 000 euron lisämäärärahaa Hopun entisen koulun A-rakennuksen remonttia varten. Lukio-Marttilan peruskorjauksen tarveselvitykseen varattu määräraha 30 000 euroa esitetään siirrettäväksi Sylvään taitotalon urakka-asiakirjojen laadintaan.

Lainoja on kesäkuun lopussa lyhennetty 5,3 miljoonalla euroa. Uutta lainaa ei ole alkuvuonna nostettu. Kesäkuun lopun velkamäärä on 50 miljoonaa euroa.

Valmistelija	hallinto- ja taloussuunnittelija Päivi Koskinen ja talousjohtaja Elina Alajoki
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus merkitsee kesäkuun 2023 neljännesvuosikatsauksen tiedoksi ja saattaa sen edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle.</p> <p>Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy edellä esitetyin perusteluin seuraavat talousarviomuutokset:</p> <ul style="list-style-type: none">- varhaiskasvatuksen vastuualue, nettomäärärahan lisäys 450 000 euroa- perusopetuksen vastuualue, nettomäärärahan lisäys 320 000

euroa

- lukiokoulutuksen vastuualue, nettomäärärahan lisäys 20 000 euroa
- elämänlaadun vastuualue, nettomäärärahan lisäys 60 000 euroa
- Tilakeskuksen investoinnit, määrärahan lisäys 170 000 euroa ja vastaava lisäys investointien kokonaismäärään
- Tilakeskuksen investoinnit, määrärahan siirto 30 000 euroa Lukio-Marttilan tarveselvitykseen varatusta määrärahasta Sylvään taitotalo-hankkeelle
- tuloslaskelman verotuloarvion lisäys 2 000 000 euroa.

Päätös

Hyväksyttiin. Keskustelun kuluessa jäsen Kari Kaaja ehdotti, että varhaiskasvatuksen vastuualueen ja perusopetuksen vastuualueen nettomäärärahan lisäys on yhteensä 500 000 euroa. Kun kaikki pyydetyt puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi kaupunginhallituksen päättäneen hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen kaupunginhallituksen päätökseksi asiassa ja jäsen Kaajan ehdotuksen kannattamattomana rauenneen.

Lisätietoja

vs. talousjohtaja Anne Kosonen, puh. 0400 788 820